

tuale nu e nouă (pornind de la operele lui Offenbach pînă la piesele cu suport filozofic ale lui Giraudoux sau Camus). O folosește de astă dată și Spiros Mellas! Eroul comediei sale e filozoful cinic, popularul și semilegendarul Diogene.

„Diogene din Sinope“ (sfîrșitul secolului V — începutul secolului IV î.e.n.), cum îl numește istoria filozofiei, e urmașul lui Anthistene pe linia școlii cinice, școală antiplatoniană, senzorială, pledînd pentru un ideal moral legat de imparțialitate, de indiferență față de bogăție, glorie, onoare, cuprinzînd protestul săracilor în fața huzurului și desfrîului celor bogați.

Diogene, renumit prin modalitatea sa cu totul originală de viață, deliberat primitivă, și care se afla pe o poziție retrogradă de gîndire, respingînd și negînd cuceririle culturii, pledînd pentru întoarcerea la „viața naturală“, are în piesă rolul unui demascator, al unui acuzator al societății din Corint, al moravurilor acesteia, al demagogiei politice și moralei sale în descompunere, el fiind rezonerul lucid al textului dramatic.

Piesa lui Spiros Mellas e de fapt o imagine travestită a lumii capitaliste contemporane, înveșmîntată în togă și coturni, și, totodată, o pledoarie pentru umanism, pentru libertate și demnitate. Situațiile dramatice sînt concepute cu violență, grotesc, aluziile sînt deseori picante, replica e directă. Alexandru Makedon apare în ipostaza conducătorului unui stat imperialist; bogătaşul Xeniadis procedează la alegeri asemenea unui can-

didat „liberal“ la guvernămînt din Kentucky sau Arizona; „Crainicul“ are limbajul unui reporter de la un ziar de scandal etc. Aluziile contemporane, corespondențele directe pe care spectatorul le face cu stări de lucruri din țările supuse „ajutorului“ american dau valoare de pamflet politic acestei piese, traduse cu spirit de Dimos Rendis și Al. Mirodan.

Sarcina regiei (Dinu Negreanu) nu a fost ușoară, țînd seamă de cele două planuri ale textului ce se cereau a fi subliniate: epoca și aluzia actuală. Regizorul a urmărit în primul rînd evidențierea aluziei contemporane, căutînd ca prin jocul actorilor, decor și muzică, să sugereze cît mai plastic aceasta. Un stil încă mai precis și mai unitar, o mai mare sobrietate de mijloace de expresie, o comunicare și mai contemporană a unor acțiuni anacronice ar fi fost evident în ciștigul spectacolului.

Cu un ton cald și patetic, Gh. Mărutză ar fi trebuit să sublinieze și mai mult umorul eroului său, Diogene. Inteligent, cu o „adresă“ precisă în aluzia închisă în replică, Xeniadis, interpretat de V. Ronea, a fost una din cele mai complexe compoziții ale spectacolului.

Excelentă, o compoziție sporadică, punctată de un sugestiv joc plastic al interpretului: Mihai Mereuță — paznicul.

Decorurile și costumele Elenei Forțu, muzica de scenă și dansurile s-au străduit să realizeze metafora contemporană a unui text populat de eroi antici.

Al. Popovici

TEATRUL SATIRIC-MUZICAL „C. TĂNASE“

„CONCERT-EXPRES“ DE SADI RUDEANU ȘI HORIA ȘERBĂNESCU

Sadi Rudeanu e un tînr umorist de talent, de aceea prezența sa la estradă e de bun augur. Personalitatea sa e prezentă și în acest spectacol: o acuratețe evidentă a textului, fluiditate, multe „poante“ de bun gust, o anume gradație dramatică etc... (Momentul dialogului cu contrabasul are un haz autentic, scena cu alegerile de odinioară e și ea de efect...)

„Textul de legătură“ e însă firav, există scene de slabă calitate (gelozia soției care nu-și lasă soțul să mînce), altele cu un haz palid (cupletul sportiv, pozitiv, spus de Zizi Șerban), sau care solicită un ris „ieftin“ (un dialog între doi marțieni, care încep fiecare cuvînt cu litera „m“, de pildă: „momnișori mi momnișoare“, în loc de „domnișori și domnișoare“).

Păcat că textul e din această pricină limitat, păcat că noii colaboratori ai estradei nu-și desfac mai larg, mai curajos, aripile imaginației, ale fanteziei, în fața vieții cu aspectele ei multiple, cu variatele ei contradicții, care oferă nenumărate subiecte de inspirație.

Regizorul N. Frunzetti a „îmbrăcat” concertul în haine estradistice vii, colorate, cu un joc — inspirat — de cortine interioare ce au pus în valoare compartimentele orchestrei, dar în schimb, nu a făcut prea mult pentru „prezența scenică” a interpreților, care au jucat „clasic” (ceea ce la estradă e sinonim cu desuet), cu gesturi și „argumente” în mișcări pe care le poți ghici dinainte.

Horia Șerbănescu rămîne unul din cele mai autentice talente ale spectacolului de estradă, fin, sensibil (atunci cînd vrea și nu „trage” la public), expresiv (a realizat o excepțională mască de lăutar); pe secundantul său, Radu Zaharescu, l-am dori ceva mai personal și mai puțin înclinat să solicite „favorul” publicului.

Cîntăreții? Cei mai mulți dintre ei se află sub influența supărătoare,

neasimilată organic, a „muzicii italiene” (George Bunea, Aida Moga). Dintre ei, tînărul interpret Mihai Kingsburg e în evident progres vocal; Dorina Drăghici nuanțează cald, are o bună dicțiune; din păcate, e supralicitată în scenele de umor, cărora le face față cu aceeași manieră care, e drept, făcuse succesul cupletului „Manole”, dar care devine incoloră prin repetare.

Teatrul de satiră ar trebui să devină un laborator viu de creație, în care, de pildă, Roxana Matei și-ar putea corija dicțiunea, iar George Bunea să învețe să aibă o ținută demnă în scenă, eliminînd atitudinile ridicole.

Cuplul de dansatori (S.O.S. pentru fantezia coregrafică!) Sandu Feyer și Silvia Surdu face tot mai greu față (greoi, neexpresiv), dansului modern.

Viu, frumos colorat a fost decorul lui Puiu Ganea.

Secretariatul literar al Teatrului „C. Tănase” și-a vădit din nou „personalitatea”: absența totală a programelor de sală.

TEATRUL EVREIESC DE STAT DIN BUCUREȘTI

„CIRI-BIRI-BOM” DE AUREL STORIN, I. BERCOVICI ȘI M. COHN

Ciri-biri-bom e cel mai recent spectacol de estradă al Teatrului Evreiesc de Stat din București. Autorii (Aurel Storin, I. Bercovici și M. Cohn) au realizat un caleidoscop artistic-muzical, cu unele imagini luminoase (am recunoscut talentul tînărului poet Aurel Storin), cu unele scene comice — prin aducerea în scenă a tradiționalelor personaje ale lui Șalom Alehem, care au comentat cu un haz suculent evenimente cotidiene. Fructificarea umorului popular, a folclorului, rămîne un merit de bază al acestui spectacol.

Spectacolul are însă un defect capital: abundența de verbiaj, în

dauna acțiunii comice, propriu-zise, vii, moderne, fulgerătoare. Nici partea muzicală nu a fost întotdeauna inspirată, iar cea coregrafică lasă de dorit.

Regia lui M. Sekler, serioasă, atentă la nuanțe și la pozițiile actoricești, a fost, din păcate, uneori prea... serioasă, cînd a fost vorba de umor. Merită însă relevat faptul că cei mai valoroși interpreți ai teatrului — actori care dețin roluri de frunte în repertoriul clasic și contemporan — și-au dat concursul în acest spectacol, unii dintre ei reușind creații remarcabile: Sevilla Pastor, Isac Havis și tînăra actriță Erika Beneș.

Al. P.